

ATS 14: 1 KYRKOMÅLNINGAR I UPPLAND FRÅR MEDELTIDENS SLUT. 71

Östra Ryd.

Kännedom om målningarna i denna kyrka står numera att få endast af i arkivet befintliga klena kopior samt en berättelse afgifven af N. J. Ekdahl 1835. De voro enligt inskrift utförda af Johannes Iwan (som 1465 begrofs i Alunda kyrka, där han målat koret) 1449 på kyrkoherden Mats Erikssons tid, kanske på bekostnad af herr Johan Kristersson Vase och hans hustru Birgitta (tre sjöblad). Då emellertid bland de många vapnen äfven förekomma ej blott ärkebiskop Jöns Bengtssons utan ock biskop Kättil Karlssons, och denne senare blef biskop först 1459, så hafva väl målningarna, som ofta var fallet, tillkommit på olika tider¹.

Mellersta och västra hvalfven voro prydda blott med löfverk, men af teckningarna får man ej tillräcklig ledning för att bedöma dettas karaktär; bland ornamenten förekom emellertid den kedja af i ringar infattade blad, som vi påträffat använd i Tensta. Figurframställningarna voro äfven talrika: flere helgon (S:t Barbara, S:t Göran m. fl.), evangelisttecknen, apostlarna med credo, Adams och Evas utdrifvande, Kristi uppståndelse och himmelsfärd samt Jesse rot, denna sista dock delvis förstörd genom upptagande eller förstörande af ett fönster².

Ösmo.

Då riksantikvarien H. Hildebrand i *Månadsbladet* 1872 offentliggjort en fullständig beskrifning öfver målningarna

¹ Sådan är H. Hildebrands slutsats (ATS II: 394). En annan förklaring kunde tänkas, då det i Ekdahls berättelse heter, att vapnen senare »inträngts» bland löfverket. Redogörelse för vapnen finnes i *Upplands Fornminnesförenings Tidskrift* Bd. II: 56.

² En annan anonym berättelse från 1860-talet i samma arkiv omtalar äfven en krigare, stödjande sig på ett stort svärd, med en öfverskrift på svenska, af hvilken dock blott enstaka ord (»titt unga lif» m. m.) kunde tydas. Möjligen är det denna figur, som återgifvits i *Sveriges Medeltid* II: 305.